

Ես ուզում եմ, որ աշխարհը դառնա՝ դեմքով դեպի Աստված,
 Ամեն քայլով կյանքի կոչի սուրբգրային ամեն հատված.
 Ես ուզում եմ սերմնացանի սերմն ընկնի պարա՛րտ հողին,
 Ո՛չ թե իզուր փշերի մեջ, կամ էլ քարոտ ճամփի կողին:
 Ես ուզում եմ, բա՛րի հովիվ, ինչպես Տերը, ո՛չ թե վարձկան.
 Ես ուզում եմ հավատացյա՛լ մի զղջացող, ո՛չ թե լացկան.
 Թե կռիվը անխուսափ է, թո՛ղ որ կռվեն չարն ու բարին.
 Ու անպայման բարին հա՛ղթի անպետք չարին...
 Թաղե՛լ է պետք, եկեք թաղենք մեր կրքերը.
 Այն էլ խորը, որ չգտնենք էլ հետքերը:
 Եթե երգել՝ Տիրոջ փառքին մեղմ շարական,
 կամ էլ աղոթք Տերունական
 Ու թե մահը անխուսափ է, թող նա տանի ապաշխարող մարդու հոգին
 Ոչ թե մեղքի մեջ տառապող ու անտեղյակ անգետ մեկին:
 Եթե այսպե՛ս մենք մեր կյանքը փորձենք ապրե՛լ,
 Էլ չի զղջա մեր Տեր Աստված, թե
 Ի՛ր պատկերով ու սիրո՛վ է արարել...
 Ես ուզում եմ, այն եմ ուզում, ինչ ամենքդ ...

Պարույր Սևակ

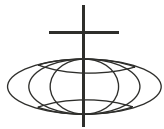
ՇՈՂԻԿ

ԲԱՅԱՀԱՅՏԻՐ ԱՍԾՈՒ ՍԵՐԸ

2016
 SHOGHIK

3

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՀԱՅ ԱՎԵՏԱՐԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆՂԵՍ
AMAA CHILDREN AND YOUTH MAGAZINE

Կյանքի ծառն իր բնորոշումներն ունի Աստվածաշնչում

«Աստված դրախտը տնկեց Եդեմում՝
արևելյան կողմը, և այնտեղ դրեց իր
ստեղծած մարդուն: Տեր Աստված երկրից
բուսոցն էլ նաև ամեն տեսակի գեղեցկատեսիլ
ու համեղ մրգեր տվող ծառեր, իսկ կենաց
ծառը և չարի ու բարու գիտության ծառը,
տնկեց դրախտի մեջտեղում»:

(Ծննդ. 2.8-9)

Զարդարվեստի բուսական մոտիվների
ամենագլխավոր արտահայտությունը կյանքի
ծառն է: Ձեռագիր Ավետարանների խորա-
նապատկերներում, անվանաթերթերում
ավելի է ընդլայնվում կյանքի ծառի գաղա-
փարը՝ տարածվելով նոնենիների, ծիթե-
նիների, խաղողի որթի վրա, որոնցից յուրա-
քանչյուրն ունի իր խորհուրդը՝ կապված
նահապետների, մարգարեների, ճգնավոր-
ների դասերի, առաքյալների հետ:

Հիմնադիր՝ Հայաստանյայց Ավետարանական Եկեղեցի

Խմբագրական խորհուրդ՝

Վեր. Ալբերտ Փայտյան
Էմիլյա Օհանյան
Լյուսյա Առաքելյան

Համակարգչային աշխ.՝
Արևիկ Հակոբյան

Նկարիչ, գեղ. խմբագիր՝
Էմիլյա Օհանյան

Editorial committee:

Rev. Albert Paytayan
Emilya Ohanyan
Lyusya Arakelyan

Computer layout:
Arevik Hakobyan

Artist:
Emilya Ohanyan

Գրանցման վկայական՝
01Մ 000035
Հրատարակության ժե քարի
ՀԱԸ
ՀՀ, 0019, Երևան,
Բաղրամյան 18
AMAA
Baghramyan 18, 0019
Yerevan, Armenia
Հեռ./Tel. (+37410) 54 35 52
54 35 76
E-mail: eca@arminco.com

Տպագրվել է «Զանգակ-97» ՍՊԸ-ի
տպարանում:

Տպաքանակը՝ 4700
Տարածվում է անվճար:

«Շողիկ»-ից մեքերերումներ անելու
դեպքում հղումը պարտադիր է:

ԳՅՈՒՄՈՒ ՄԵՐ ԳԱՄԵՆՅԱՆՈՒՄ

«Շողիկ» մանկապատանեկան հանդեսի սիրելի՛ ընթերցող, այս անգամ մեր հերթական համարին կհանդիպեք Հանքավանի «Շողիկ» և Շուշիի «Պետրոսյան» ամառային ճամբարներում: Այն կրում է «Բացահայտիր Աստծու սերը» խորագիրը: Համարում տեղ են գտել փոքրիկ պատմվածքներ, ծանոթացում հայկական ձեռագրային զարդարվեստին, բոլորիս համար մի շատ նվիրական երգի ստեղծման պատմություն և այլն: Բազմապիսի հետաքրքիր նյութերի հետ մեկտեղ՝ կա նաև փոքրիկ մի դասաշար՝ վերցված Աստվածաշնչից: Այն մեզ սովորեցնում է, որ Աստված ճանաչում է մեզնից յուրաքանչյուրին և լսում ու պատասխանում է բոլորիս աղոթքներին: Մեր շրջապատի մարդկանց համար լավ ու բարի գործեր անելիս մեր Հայրը ոգևորում և քաջալերում է մեզ, տալիս ուժ ու եռանդ՝ մեր ճշմարիտ ճանապարհին հարատևելու: «Սովորեցրո՛ւ ինձ Քո ճամփան, ո՛վ Տեր, ու ինձ առաջնորդի՛ր ուղիղ ճանապարհի մեջ...» (Սաղմ. 27. 11): Աստծու սերը մեր նկատմամբ անսահման է, այդ պատճառով Նա միշտ հոգում է մեր կարիքները:

Եվ ահա ստեղծվել է հնարավորություն՝ սովորելու և հասկանալու Աստծու խոսքը: Աստված ուզում է, որ մենք ամենքին պատմենք մեր սովորածը և մարդկանց մեջ տարածենք ավետարանի բարի լուրը:

«Երանելի են նրանք, որ կատարում են Նրա պատվիրանները, որ իրավունք ունեն կենաց ծառին մոտենալու...»

(Հայտնություն 22. 14):

«Աստված ճանաչում է ինձ»:
Դանիել 6.6-28

«...Տերը գիտի արդարների ճամփան,
իսկ անաստվածների ճամփան կորչելու է»:
Սաղմոս 1.6

ԱՅԾԵՐԸ ԵՎ ԳԱՅԼԵՐԸ

Մի անգամ այծերը հավաքվեցին ու նամակ ուղարկեցին գայլերին՝ ասելով, թե ինչու են իրենք դարերով թշնամի միմյանց հետ, և առաջարկեցին ապրել միասին՝ սիրո և խաղաղության մեջ:

Գայլերը, ստանալով պատգամը, շատ ուրախացան և նամակ ու անթիվ ընծաներ ուղարկեցին այծերին՝ գրելով. «Շատ ձիշտ եք որոշել, հարգարժան այծեր, մեզ խառնողը հովիվներն ու շներն են: Եթե դուք նրանց վռնդեք ձեր կողմերից, մենք բարեկամներ կլինենք»:

Այծերը լսեցին գայլերի խորհուրդը և վտարեցին հովիվներին ու շներին: Ապա ցրվեցին լեռներով ու դաշտերով մեկ և սկսեցին թռչկոտել ազատության մեջ, ուտել ամենահյուրեղ խոտն ու խմել ամենալավ առվակի ջուրը: Իսկ գայլերը սպասեցին հարյուր օր, ապա հավաքվեցին ու խժոեցին հիմար այծերին...

Վարդան Այգեկցի

«Աստված միշտ
լսում է իմ աղոթքները»:

ԳԹագավորներ 18.1-2, 17-46

Գրի՛ր ոսկեղեն համարը՝ օգտվելով
հայոց այբուբենի տառերի
թվային արժեքից:

ա = 1	ժ = 10	ճ = 100	ռ = 1000
բ = 2	ի = 20	մ = 200	ւ = 2000
գ = 3	լ = 30	յ = 300	վ = 3000
դ = 4	խ = 40	ն = 400	տ = 4000
ե = 5	ծ = 50	շ = 500	ր = 5000
զ = 6	կ = 60	ո = 600	գ = 6000
է = 7	հ = 70	չ = 700	ւ (ու) = 7000
ը = 8	ձ = 80	ս = 800	փ = 8000
թ = 9	ղ = 90	շ = 900	ք = 9000

ԱՆՏՈՒԱՆ ԴԸ ՍԵՆՏ-ԷՔԶՅՈՒՊԵՐԻԻ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐԻՑ

Աստվա՛ծ իմ, ես չեմ խնդրում հրաշքներ և տեսիլքներ, ես խնդրում եմ ուժ՝ ամեն օրվա համար: Սովորեցրու ինձ փոքրիկ քայլերի արվեստը: Դարձրու ինձ հետևողական և պատրաստական, որպեսզի օրվա միապաղաղության մեջ ճիշտ ժամանակին կանգնեմ բացահայտումների և փորձի առջև, որոնք ինձ կհուզեն:

Սովորեցրու ինձ ճիշտ տնօրինել իմ կյանքի ժամանակը: Նվիրիր ինձ ներքին ձայն, որպեսզի առանձնացնեմ այն, ինչ պետք է անել առաջին և ապա երկրորդ հերթին:

Խնդրում եմ քեզանից չափավորություն և զսպվածություն, որպեսզի իմ կյանքի ընթացքում չթռչեմ և չսողամ, այլ կարողանամ ծրագրել իմ օրը՝ օրվա ընթացքում, կարողանամ տեսնել բարձունքներն ու հեռուները: Օգնիր ինձ լինել այստեղ և հիմա, ընդունել այս վարկյանը որպես ամենակարևորն ու գլխավորը:

Պահպանիր ինձ այն միամիտ հավատից, որ այս կյանքում ամեն ինչ պետք է հարթ լինի: Տուր ինձ հստակ գիտակցություն, որ դժվարությունները, ձախողումները,

պարտություններ
ընդ և

անհաջողություններ

ընդ միայն կյանքի

բնական բաղադրիչ

մասն են, որոնց շնորհիվ

մենք աճում ենք ու

հասունանում:

Հիշեցրու ինձ, որ հաճախ

սիրտը վիճում է բանականության

հետ: Անհրաժեշտ պահին ուղարկիր ինձ

մոտ ինչ-որ մեկին, ով քաջություն կունենա

ասելու ինձ ճշմարտությունը, բայց ասելու այն

սիրելով: Ես գիտեմ, որ շատ խնդիրներ որոշվում են, երբ

ոչինչ չես ձեռնարկում: Այդ դեպքում տուր ինձ համբերություն:

Դու գիտես, թե մենք ինչքա՛ն շատ ենք զգում ընկերության

կարիք: Թո՛ւյլ տուր արժանի լինել ճակատագրի

ամենահրաշալի և քնքուշ այդ նվերին: Դարձրու ինձ մարդ՝

ունակ թակելու այն դռները, որոնք ամենաներքևում են:

Պահպանիր ինձ այն վախից, որ ես կարող եմ ինչ-որ բան բաց թողնել իմ կյանքում:

Տուր ինձ ոչ թե այն, ինչ ես խնդրում եմ ինձ համար, այլ այն, ինչն իսկապես անհրաժեշտ է ինձ: Եվ խնդրում եմ նորից՝ սովորեցրու ինձ փոքրիկ քայլերի արվեստը:

«Աստված քաջալերում է ինձ»:
Մատթեոս 14.22-33

«Ահա պատվիրում եմ քեզ,
զորացի՛ր և արիացի՛ր,
մի՛ վախեցիր և մի՛ երկնջիր,
որովհետև քեզ հետ է
քո Տեր Աստվածն ամեն տեղ,
ուր էլ որ գնաս»:

Հեռու 1. 9

ԳՈՒՆԱՎՈՐԻՇ

ՀԱՓԵՎՈՐ

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Լսիր առանց ընդհատելու:

Առակներ 18. 13

Տուր առանց խնայելու:

Առակներ 21. 26

Զիջիր առանց հավակնելու:

Եփեսացիներին 4. 2

Ներիր առանց նախատելու:

Կողոսացիներին 3. 13

Խոստացիր առանց մոռանալու:

Առակներ 13. 12

Աշխատիր առանց տրտնջալու:

Փիլիպեցիներին 2. 14

Խոսիր առանց մեղադրելու:

Հակոբոս 1. 19

Պատասխանիր առանց վիճելու:

Առակներ 15. 18

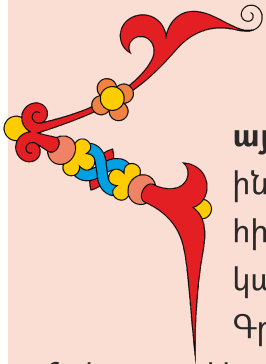
Հավատա առանց երկմտելու:

Կորնթացիներին 13. 7

Անդադար աղոթիր:

Եփեսացիներին 6. 18

ՀԱՅ ԶԵՌԱԳՐԱՅԻՆ ԶԱՐԴԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

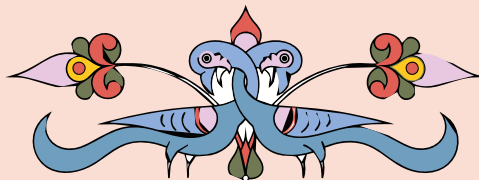

այ ձեռագրային զարդանկարչությունը զարդարվեստի ինքնատիպ բնագավառներից մեկն է: Նրա բոլոր հիմնական շարժառիթները՝ ծագումն ու ձևավորումը, կապված են հեռավոր ժամանակների հետ:

Գրի ու գրականության ստեղծմանը զուգահեռ՝ այն, աստիճանաբար ձևավորվելով գրքերի անվանաթերթերի վրա, խորաններում, լուսանցքներում, տերունական և թեմատիկ մանրանկարների մանրամասներում, զարդաշրջանակների վրա, աճեց ու զարգացավ: Զարդանախշերը սկզբնապես ունեցել են որոշակի պայմանական-գործնական նշանակություն, սակայն ժամանակի ընթացքում աստիճանաբար մշակվելով՝ հեռացել են իրենց նյութական հիմքից ու նախնական տեսքից՝ ստանալով նոր իմաստ, բովանդակություն և արտահայտման բազմազան զարդաձևեր:

Ձեռագրերի գլխազարդերում և լուսանցքների զարդանկարներում հայ նկարիչները, ինչպես գծերի, այնպես էլ ներկապնակի հարստությամբ, հանդես են գալիս իբրև անսպառ երևակայությամբ, անսահման հնարավորությամբ և նուրբ ճաշակով օժտված ստեղծագործողներ:

Այստեղ նույնպես իշխում են բուսական, կենդանական, երկրաչափական, ինչպես նաև օժանդակ թեմատիկայով (երկնային մարմիններ, ճարտարապետական կառույցներ և այլն) զարդանախշեր: Գունա-

զարդման համար ներկերը պատրաստում էին իրենք ծաղկողները, որի համար օգտագործում էին բույսերից, հանքանյութերից ստացվող և կենդանական ծագում ունեցող ներկանյութեր: Կարմիրի համար

օգտագործում էին Որդան կարմիր ներկը: Զարդանախշերը հաճախ համադրվում էին ոսկու բարակ շերտի հետ, որը մանրանկարին տալիս էր առավել ճոխություն և հնչեղություն: Հայ զարդանկարչությունը, միջնադարյան արվեստի մյուս ճյուղերի նման ապրելով զարգացման տարբեր փուլեր, հանդես է եկել նկարչական տարբեր դպրոցների ոճական և գունային առանձնահատկություններով:

10-րդ դարից պահպանված մանրանկարչության բարձր մակարդակը և գրավոր աղբյուրներում եղած վկայությունները խոսում են այն մասին, որ նախորդ դարերում

արդեն մշակվել էին հայ ձեռագրերի գեղարվեստական ձևավորման ու նկարազարդման որոշակի ավանդներ:

Անիի Բագրատունյաց թագավորության շրջանում ստեղծված բարձրարվեստ և մոնումենտալ զարդանկարները համահունչ են ժամանակին ծաղկող մշակույթին և Գրիգոր Նարեկացու պոեզիայի ոգուն:

Հայկական ձեռագրային զարդանկարչությունը բարձր զարգացման է հասել Կիլիկյան

Հայաստանում՝ XII-XIII դարերում: Այդ մանրանկարչության ավանդույթները պահպանվել և իրենց արձագանքն են գտել Հայաստանում և այլ հայկական գաղթօջախների մանրանկարչական դպրոցներում՝ Գլաձոր, Տաթև, Վասպուրական Ղրիմ և այլն:

Հայկական զարդարվեստի երկնականարում իրենց ուրույն տեղն ունեն նկարիչ ծաղկողներ՝ Վարդանը, Թորոս Ռոսլին, Սարգիս Պիծակը, Մոմիկը, Թորոս Տարոնացին, Գրիգոր Տաթևացին և ուրիշներ, ովքեր մեծ հավատով ու նվիրումով նկարազարդել են բազմաթիվ աստվածաշնչեր, ավետարաններ ու գրքեր:

ԻՄ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԵՆԻՔ, ԴՈՒ ՍՐՏԻՍ ՄԵՋ ԵՍ, ՈՉ ԼԵՋՎԻՍ ՎՐԱ...

Ապրիլյան այդ օրը՝ վաղ առավոտյան, Արցախի սահմանների հյուսիսային և հարավային ուղղություններով Ադրբեջանն անցավ լայնածավալ հարձակման: Այդ ուղղությունները հատուկ էին ընտրված՝ մեր հրամանատարության ուշադրությունը շեղելու նպատակով, որպեսզի վերջինս իր բոլոր ուժերը կենտրոնացներ այդ դիրքերում, իսկ ինքն ազատ ներխուժեր կենտրոնից, որը պաշտպանական ամենավտանգավոր գիծն էր, ուստի հենց այդ տեղից էր ուզում ներս մխրճվել և հասնել մայրաքաղաք: Այդտեղ թշնամին, առաջնագծի հետևում թաքնված, կուտակել էր հսկայական ուժեր՝ կենդանի ուժի շուրջ մեկ գունդ, ավելի քան 100 տանկ և 50 ուղղաթիռ: Սահմանին կանգնած երիտասարդ զինվորները չէին էլ պատկերացնում, թե ինչ կկատարվեր մի քանի ժամ անց, եթե... **«Տերը գիտի արդարների ճանապարհները, իսկ ամբարիշտների ճանապարհները կորստյան են տանում» (Սաղմոս 1. 6):**

Լուսադեմին փորձառու գեներալը, ով ժամանակին մասնակցել էր այդ շրջանի ազատագրմանը՝ կռվելով չեչեն վարձկանների դեմ, լսելով հրետանային համազարկերի ձայնը, հասկացավ, թե իրական վտանգը որ կողմից է սպասվում: Մի՞թե ճակատում կար մեկը, ով այնքան լավ գիտեր այդ շրջանը, որքան նա. այնտեղ նրան ծանոթ և հարազատ էր ամեն մի թուփ, ամեն մի քար, այնպես որ ոչ մի շարժ չէր կարող վրիպել նրա աչքից:

Ուղարկված հետախույզները հաստատեցին գեներալի կասկածները: Այո՛, առջևում կուտակված էր թշնամու մեծաքանակ զորք՝ պատրաստ ամեն վայրկյան հարձակվելու: Այսպիսով, բացահայտվեց ադրբեջանցիների հարձակման իրական

ծրագիրն ու ուղղությունը: Այլևս պետք չէր սպասել թշնամու հարձակմանը, ճիշտը նախահարձակ լինելն էր և թշնամուն իր բնում խեղդելը:

Եվ հայկական հրետանին իր ամբողջ ուժով անցավ հարձակման: Ռազմական լավագույն տեխնիկայով զինված մեծաքանակ թշնամու առջև կանգնած 18-20 տարեկան մեր զինվորները կռվում էին անձնուրաց: **«...Եթե հասել է մեր ժամանակը, քաջությամբ մենք մեր եղբայրների համար և վախկոտի անունը չենք խառնի քաջի առաքինության հետ» (Ա Մակ. 9.10):** Նրանց մատաղ սրտերում բոցավառվել էր Հայրենիքի սերը: Թիկունք թիկունքի տված՝ նրանք անշեղորեն կատարում էին պատերազմի բոցերում կոփված գեներալի հրամանները: «Ո՛չ մի քայլ հետ. հետևում մեր ընտանիքներն են ու հայրենի սուրբ հողը»: **«Ավելի լավ է մենքնք պատերազմի դաշտում, քան տեսնենք մեր ազգի և սրբությունների անարգանքը» (Ա Մակ. 3.59):**

Թշնամին, որը համոզված էր, որ իր ծրագրերի մասին ոչ ոք չգիտի, և ինքը շուտով առանց խոչընդոտի անցնելու է հարձակման ու անակնկալի բերելով հայ սահմանապահ զինվորներին՝ գրավելու է բարձունքը, մատնվեց անասելի խուճապի: Հանկարծ նրանց զխին սկսեց թափվել արկերի տեղատարափ՝ դիպուկային հարվածով ոչնչացնելով թե՛ իրենց, թե՛ իրենց բարձրակարգ տեխնիկան: Հակառակորդը փորձեց օգնություն ստանալ թիկունքից, սակայն ռազմի դաշտը լքող բազմաթիվ դասավիքներ ճանապարհին խոչընդոտ դարձան օգնության շտապող ուժերին: Ճանապարհին խցանում էր ու խառնաշփոթ: **«Չարությունը սպանելու է ամբարշտին, ու դադապարտվելու են արդարին ափողները» (Սաղմոսներ 34.21):** Թալանի, ավարի և մարդասպանության համար եկած թշնամին հետ շարտվեց, իսկ հայ զինվորն ամուր կանգնած մնաց իր բարձունքում՝ լավ իմանալով, որ ինքը նահանջելու իրավունք չունի՝ հետևում իր հայրենի սուրբ հողն է:

Չորսօրյա պատերազմի ընթացքում այդ ուղղությամբ մենք չունեցանք ոչ մի զոհ, եղան միայն երկու վիրավոր:

«Քանի որ Դու օրհնելու ես արդարին, ո՛վ Տեր, բարի կամեցողությամբ նրա չորս կողմը պատելու ես, ինչպես վահան» (Սաղմոս 5. 12):

Շնորհակալությո՛ւն, հա՛յ զինվոր. . .

Էմիլյա Օհանյան

Արցախ, Տիգրանակերտ

«Աստված սիրում է ինձ»:

Ղուկաս 19.1-10

«Աստված այնպես սիրեց աշխարհը, որ իր միածին որդուն տվեց, որպեսզի ով Նրան հավատում է, չկորչի, այլ հավիտենական կյանք ունենա»:

Հովհաննես 3-16

ԱՌԱՎ ՏՂԱՅԻ ՈՒ ԾԱՌԻ ՄԱՍԻՆ

Հին տան բալում մի խնձորենի կար: Փոքրիկ տղան շատ էր սիրում այդ ծառը: Նա խաղում էր ծառի շուրջը, բարձրանում դրա վրա, ուտում դրա պտուղներից և երբեմն էլ՝ քնում ծառի ստվերում: Բայց ժամանակն անցնում էր, և տղան մեծանում էր ու այլևս ամեն օր չէր խաղում ծառի տակ: Մի օր տղան, փոքր-ինչ տխուր, հետ է գալիս ծառի մոտ:

— Արի՛ խաղանք միասին, — ասում է ծառը:

— Ես փոքր չեմ այլևս, ինձ ուրիշ խաղալիքներ են հարկավոր, բայց ես դրամ չունեմ որանք գնելու:

— Մի՛ տխրիր, — ասում է ծառը, — հավաքի՛ր իմ խնձորները, վաճառիր և դրամ կունենաս: Տղան հավաքում է ծառի վրայի բոլոր խնձորները և երջանիկ հեռանում: Երկար ժամանակ տղան չի վերադառնում, իսկ ծառը տխրում է առանց նրա:

Մի օր տղան գալիս է ծառի մոտ արդեն տղամարդ դարձած: Ծառը հուզված էր:

— Արի՛ խաղանք միասին, — ասում է նա:

— Ես քեզ հետ խաղալու ժամանակ չունեմ, ես ընտանիք ունեմ, պետք է աշխատեմ, ինձ նոր տուն է հարկավոր:

— Կտրի՛ր իմ բոլոր ճյուղերը և տուն կառուցիր քեզ համար: Տղամարդը կտրում է ծառի բոլոր ճյուղերը և երջանիկ հեռանում: Ծառը ևս ուրախ էր, քանի որ տղամարդը երջանիկ էր:

Անցնում են տարիներ: Ամառային մի շոգ օր տղամարդը նորից այցելում է ծառին:

— Ների՛ր, տղա՛ս, — արցունքոտ աչքերով ասում է ծառը, — բայց ես իրոք այլևս ոչինչ չունեմ քեզ տալու: Միակ բանը, որ մնացել են, իմ չորացող արմատներն են:

— Իսկ ինձ ավելին պետք էլ չէ, — պատասխանում է մարդը, — ես հոգնել եմ այսքան տարի, ուզում եմ հանգստանալ:

— Շա՛տ բարի, — ասում է ծառը, — իմ հին արմատներն ամենալավ տեղն են՝ հենվելու և հանգստանալու համար: Արի նստիր ինձ մոտ և հանգստացիր:

Մարդը մոտենում է ու նստում ծառի տակ, իսկ ծառի աչքերից թափվում են սիրո և երջանկության արցունքներ:

Ահա այսպես ծնողներն են սիրում իրենց զավակներին:

Վերաշարադրեց՝ Է. Օհանյանը

«Աստված ուղարկում է ինձ»:

Գործք Առաքելոց 22.1-21

«Գնացե՛ք, բոլոր ազգերին աշակերտեցե՛ք՝ նրանց մկրտելով Հոր, Որդու և Սուրբ Հոգու անունով»:

Մատթեոս 28.19

ԵՍ ՊԱՏՄՈՒՄ ԵՄ ԱՍՏԾՈՒ ՄԱՍԻՆ

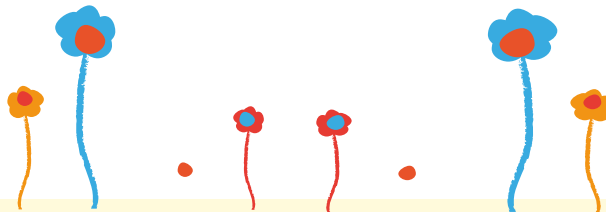
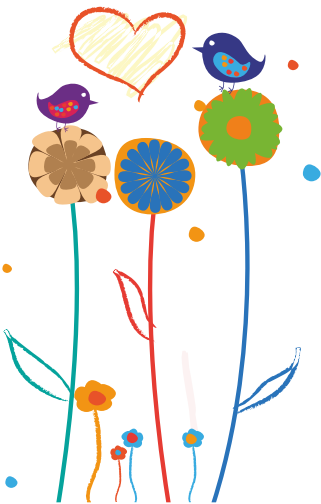
Փորձիր գրել, թե ինչ գործերով և խոսքերով ես վկայում և պատմում Աստծու մասին:

Ո՞ւմ պատմել

Ի՞նչ խոսքերով

Ի՞նչ գործերով

--	--	--

Ս. ՆԵՐՍԵՍ ՇՆՈՐՀԱԼՈՒ ԱՂՈԹՔԻՑ

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, Քո աջը թող հովանի լինի ինձ վրա՝ ցերեկ և գիշեր, տանը նստելիս, ճանապարհ գնալիս, ննջելիս և արթնանալիս, որպեսզի երբեք չսասանվեմ և ողորմի՛ր Քո արարածներին և ինձ՝ բազմամեղիս:

ՄԱՐԴԱՐԱՊԱՏ

MAESTOSO E POCO PESANTE

Երբ չի մը-նում ելք ու ճար, Խենթերն են գտնում հնար,
Այս պէս ծա գեց ա ըն-գակեց Սարդարապատի մարտը մեծ
Այս պէս ծա գեց ա ըն-գակեց Սարդարապատի մարտը մեծզան
գեր, դո դան չեք արդ-բա-զան քա չեք ընկ կան չեք
այս ար դար պա-տից ան լուրդ մերդուք ձեզ հա հա չեք
Սար դա ըա պա տից

Երբ չի մնում ելք ու ճար,
Խենթերն են գտնում հնար.
Այսպես ծագեց, արեգակեց
Սարդարապատի մարտը մեծ:

Զանգե՛ր, ղողանջե՛ք,
Սրբազան քաջերին կանչեք
Այս արդար մարտին:
Սերունդնե՛ր, դուք ձեզ ճանաչեք
Սարդարապատից:

Ավարայրից ջանք առանք,
Այստեղ մի պահ կանգ առանք,
Որ շունչ առած՝ շունչներս տանք
Սարդարապատի պատի տակ:

Զանգե՛ր, ղողանջեք,
Սրբազան քաջերին կանչեք
Այս արդար մարտին:
Սերունդնե՛ր, դուք ձեզ ճանաչեք
Սարդարապատից:

Բայց մենք չընկանք,
Մենք միշտ կանք,
Մենք չհանգանք, դեռ կգանք,
Երբ տան զանգը, ահազանգը.
Որ մեր հոգու պարտքը տանք:

Զանգե՛ր, ղողանջեք,
Սրբազան քաջերին կանչեք
Այս արդար մարտին:
Սերունդնե՛ր, դուք ձեզ ճանաչեք
Սարդարապատից:

ՄԻ ԵՐԳԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Էդգար Հովհաննիսյան

Ինչպես ծնվեց «Սարդարապատ» երգը

1968 թվականն էր: Նշվում էր Սարդարապատի ճակատամարտի 50-ամյակը, և արդեն համարյա ավարտվել էր դրան նվիրված հուշարձան-կոթողի կառուցումը երբ ինձ զանգահարեց ճարտարապետ Ռաֆայել Իսրայելյանը և ասաց, որ շատ է հավանում Երևան-Էրեբունի երգը և շատ է ուզում, որ Սարդարապատ հուշարձանի զանգերի մեղեդին նույնպես ես գրեմ: Այդ երգով զբաղվում էր հատուկ հանձնաժողով: Հանձնաժողովը որոշեց, որ զանգերի մեղեդին պետք է լինի զեյթունցիների քայլերգը, որ, հավանաբար, ճիշտ էր, որովհետև ավանդական մեր պատմական երգերից է. նոր մեղեդին կարող էր գոնե սկզբնական շրջանում խորթ թվալ: Այդ միտքը՝ Սարդարապատին նվիրված երաժշտություն ստեղծելը, մտավ իմ մեջ՝ շնորհիվ Ռաֆայել Իսրայելյանի:

Քանի որ Պարույր Սևակի հետ մի երգ՝ «Երևան-Էրեբունի», ես արդեն գրել էի, և Պարույր Սևակին շատ մոտ էին նման գաղափարները, ես նորից դիմեցի նրան: Պարույրը, ով առաջներում միշտ հակառակ էր այն բանին, որ սկզբում ստեղծվի երաժշտությունը, ապա հետո նրա համար բանաստեղծությունը ասաց.

«Գիտե՞ս, «Երևան-Էրեբունի» երգի փորձը ցույց է տալիս, որ դա սխալ չէ, արի դու սկզբից երգի երաժշտությունը գրիր, ես հետո այդ չափերով բանաստեղծությունը կստեղծեմ»:

Եվ այսպես այդ երգը ստեղծվեց:

Պետք է ասեմ, որ բանաստեղծությունը՝ երգի տեքստը, ընդունեցի հիացմունքով: Իրոք, շատ լավն էր, շատ բարձր պոեզիա էր: Հավանաբար ժողովածուների մեջ չի մտել, որովհետև Սևակն ունի ավելի խորը, ավելի բարձրարժեք ստեղծագործություններ. չգիտեմ, բայց իր բովանդակությամբ, իր բանաստեղծական բնույթով, իր աֆորիզմով, որ կա այդ կարճ տեքստի մեջ, շատ բարձր ստեղծագործություն է:

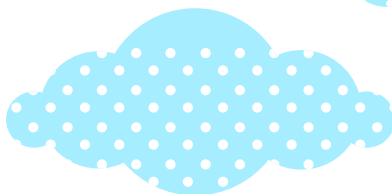
Երբ չի մնում ելք ու ճար, խենթերն են գտնում հնար: Այդ բանաստեղծության ամեն մի տողը ուղղակի գլուխգործոց է և մարգարիտ: Պարույր Սևակի հետ ընդամենը երկու երգ գրեցի: Մտադիր էինք մեծ կտավի ստեղծագործության վրա աշխատել, սակայն կյանքը մեզ այլ բան հրամսեց... 1988 թ.:

Հատված՝ Կ. Թերզյանի

«Բույլ մեծաց» գրքից:

ԳՐԻՐ ՓՈՔՐԻԿ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՃԱՄԲԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

Handwriting practice lines consisting of 16 horizontal grey lines on a white background.

